

Zasadnutie k priamym platbám a greeningu 6. mája 2015

V stredu 6. mája 2015 sa v Bruseli na COPA uskutočnilo zasadnutie pracovnej skupiny pre priame platby a greening.

Program:

1. Otvorenie zasadnutia, schválenie programu.
2. Schválenie zápisu z predchádzajúceho stretnutia.
3. Prezentovanie štúdie o nákladoch pri plnení požiadaviek pre oblasť životného prostredia, welfare zvierat a potravinovej bezpečnosti.
4. Implementácia nových pravidiel priamych platieb a greeningu.
5. Proces zjednodušenia.
6. Príprava na hodnotenie EFA.
7. Rôzne a záver.

Bod 1 a 2

Zasadnutie začalo o 11:00 hod.

Prítomní schválili program a zápis z predchádzajúceho stretnutia.

Bod 3

Správa o zhodnotení nákladov farmárov pri plnení požiadaviek pre oblasť životného prostredia, welfare zvierat a potravinovej bezpečnosti.

Projekt na zisťovanie nákladov začal v roku 2011 a bol zameraný na legislatívu platnú v roku 2010. Štruktúra nákladov bola v jednotlivých krajinách rozdielna. Pri zisťovaní nákladov boli vybraté farmy z rôznych krajín EÚ, ako aj tretích krajín. Štúdia bola zameraná na komodity: ovčie mäso, bravčové mäso, hydinové mäso, pšenicu, jablká a hrozno.

Ovčie mäso - náklady na krížové plnenie boli najvyššie vo Veľkej Británii a vo Francúzsku.

Bravčové mäso - rôzne náklady v jednotlivých krajinách, v nákladoch boli vysoké rozdiely.

Hydinové mäso - v krajinách boli podobné náklady a ceny v roku 2010. Bol zistený veľký rozdiel medzi sledovanými krajinami. Taliansky producenti brojlerov budú mať benefity v prípade nákladov z krížového plnenia, cca 5 %.

Pšenica - v súčasnosti sú lepšie podmienky v sektore. Náklady na produkciu v Nemecku, Maďarsku a Veľkej Británii sú takmer rovnaké. Náklady na krížové plnenie v prípade krajín EÚ sú dosť vysoké v porovnaní s tretími krajinami. Náklady môžu dosť výrazne ovplyvniť náklady krajín.

Jablká - náklady boli asi 150 až 200 EUR/tonu, ale v Taliansku boli zistené náklady takmer 400 EUR/tonu. Toto je jeden z dôvodov, prečo sa na trhu v EÚ predáva úroda z tretích krajín.

Hrozno - v minulosti boli nízke náklady na pestovanie hrozna a výrobu vína v Austrálii. V roku 2010 Austrália mala vysoké náklady v súvislosti s nákladmi na životné prostredie, čím sa zvýšila aj cena výrobkov.

Záver: náklady farmárov pri plnení požiadaviek v oblasti životného prostredia, welfare zvierat a potravinovej bezpečnosti sú veľmi odlišné medzi jednotlivými krajinami, ale aj medzi jednotlivými farmami. V niektorých krajinách sú kontroly veľmi striktné, vysoká miera byrokracie a pod. Farmy ošípaných a hydiny (zameranie na produkciu hydinového mäsa) sú najviac negatívne ovplyvnené legislatívou, náklady tvoria asi 5 až 10 % z celkových nákladov. Náklady v sektore surového kravského mlieka, hovädzieho mäsa a ovčieho mäsa sú nižšie, v priemere 2 až 3 %.

Bod 4

Písmeno a) Aktívny farmár

Pojem aktívny farmár/polnohospodár je náročným pojmom v mnohých členských krajinách. Pojem aktívny farmár/polnohospodár bol definovaný v legislatíve. Požiadavka predsedajúceho na uvedenie

príkladov a problémov z praxi.

Vytváranie negatívneho listu v prípade aktívneho farmára prináša ďalšie náklady.

Príklad z Nemecka - aktívny farmár = pod 5.000 EUR, farmár nemusí nič dokazovať. Každý farmár nad 37 ha sa považuje za aktívneho farmára. Asi 1.000 fariem bude len ojedinele kontrolovaných. Španielsko - ešte sú dva roky na úpravy systému, v Španielsku je asi 40.000 farmárov, ktorí by mohli vypadnúť zo systému v prípade zmien v definícii aktívneho farmára. Mnoho ľudí má zamestnanie a popri riadnom zamestnaní obhospodaruje pôdu.

V Taliansku je situácia trochu komplikovaná. Podľa legislatívy je princíp, že aktívny farmár je ten, kto žije na farme. Tí, ktorí dostávajú podporu do 5.000 EUR musia splniť všetky požiadavky. Niektorí farmári pracujú v poľnohospodárstve, ale zároveň majú aj iné zamestnanie. Zamestnávajú ľudí, napríklad pestujú hrozno a vyrábajú víno. Taliansko sa snaží riešiť problém a nájsť základný rozdiel. Snahy zisťovať pomer medzi príjmom z poľnohospodárstva a príjmami z iných činností.

V Grécku je podobná diskusia ako v Taliansku, mali by peniaze poskytované profesionálnym farmárom alebo tým, ktorí sa starajú a obhospodarujú poľnohospodársku pôdu. Malí farmári, ktorí majú príjem pod 5.000 EUR (je to možno viac ako polovica fariem), snaha nájsť kompromis.

Litva - aktívny farmár je každý, kto dostáva viac ako 5.000 EUR (ide o výmeru cca 55 ha, priame platby sú cca 90 EUR/ha). Byrokratický proces, bez reálnych výsledkov.

V Poľsku - aktívny farmár nad 5.000 EUR, platby získavajú nielen vlastníci, ale často nájomníci, ktorí obhospodarujú pôdu. Opatrenia na greening sú veľmi komplikované. SAPS je 110 EUR, 74 EUR za greening, požiadavka o tolerovanie v prvom roku, definície sú veľmi náročné. Komora organizuje množstvo školení, stále je však veľa nejasností.

Dánsko - ak žiadateľ o priame platby má zapísané v predmete činnosti jednu z činností, ktoré sú uvedené v negatívnom liste, musí žiadateľ splniť ďalšie kritériá.

Francúzsko má legislatívu, kde sú zaradené profesionálne skúsenosti resp. vzdelanie. Francúzsko nebude stanovovať ďalšie požiadavky na aktívneho farmára, nakoľko považujú systém za dosť náročný.

V Českej republike musia farmári dokazovať v spornom prípade na základe auditu splnenie požiadaviek na aktívneho farmára.

V Portugalsku je snaha čo najviac zjednodušiť systém, jediným kritériom je suma priamych platieb do 5.000 EUR. Nič nie je potrebné dokazovať, pokiaľ farmár obhospodaruje pôdu. Ak ide o právnickú osobu, uplatňuje sa negatívny list a požiadavka je na výšku platieb z poľnohospodárstva (aspoň 30 %).

V Holandsku podobný systém, ako bol uvedený v Dánsku. Poľnohospodári musia byť registrovaní v hospodárskej komore, potom môžu získať priame platby.

Upozornenie zo Španielska na použitie článku 22 a 23, kedy ten, kto umelo vytvorí podmienky a získa podporu, musí byť z podpory vylúčený.

Písmeno b) Greening

Uplatňovanie jedného druhu plodín - kukurica, vo Francúzsku sú mnohé farmy, ktoré pestujú len kukuricu, ide najmä o farmy na juhu Francúzska. Zároveň sú to často chovatelia hydiny, ktorí využívajú túto plodinu ako krmivo - výnimky pri pestovaní.

V prípade chovu hovädzieho dobytku ide často o pestovanie kukurice na ornej pôde a obhospodarovanie trvalých trávnych porastov.

Podmienky greeningu musia byť splnené, inak nemôže získať farmár platbu za greening.

Členské štáty môžu navrhnúť nové schémy rovnocenné greeningu do 1.7.2015 pre rok 2016.

Zhrnutie: Existujú problémy na národnej úrovni, bolo by vhodné mať viac flexibility v prípade greeningu. Možné požiadať o ekvivalentné riešenia rok vopred.

Písmeno c)

Rôzna implementácia GAEC požiadaviek.

Polnohospodári trávajú výrazne viac času pri podávaní žiadostí. Až 80 - 90 % fariem má zmeny v deklaráciách. Vo Francúzsku majú farmári problémy, v súčasnosti nejde o skutočné zjednodušenie. Dochádza ku chybám, hlavné opatrenia, ktoré sú využívané vo Francúzsku, by mali byť jednoduché a flexibilné.

Flexibilita by mala byť aplikovaná, v súlade s platnou legislatívou. Obava, že v súčasnosti nedôjde k podstatným zmenám.

Problémy farmárov z Írska vzhľadom na nové pravidlá.

Portugalsko - poslali list na EK ohľadom diverzifikácie rastlín, s uvedením, že Portugalsko nebude uplatňovať sankcie pri nedodržaní podmienok diverzifikácie v tomto roku.

Francúzsko - pre koho sú stanovené pravidlá, farmári pracujú so živým materiálom, nie je jednoduchá regulácia podmienok.

Dánsko - farmári boli schopní žiadať o platby od februára do marca 2015, ak sa začne so zjednodušením, akým spôsobom bude postupovať Dánsko.

V pondelok 4.5.2015 v Európskom parlamente prebiehala diskusia k zjednodušeniu - okrem iného zaznela požiadavka, že je potrebná stabilita.

Bod 6

Tento bod mal byť súčasťou rokovania vo štvrtok na DG AGRI, informácie k bodu nie sú dostupné. Výzva na informovanie COPA o prípadných štúdiách alebo reakciách k EFA od členských subjektov.

Bod 7

Vo Francúzsku budú platby vyplácané od 16.10. Žiadatelia o platby, najmä tí, ktorí podávali žiadosti v elektronickej forme, nemajú istotu, či sú všetky údaje správne (vzhľadom na reálny stav a nejasnosti v legislatíve).

Rakúsko - ak nebude zmena časového rámca zo strany EK, vyplatenie včas.

Dánsko - deklarácie pripravené už v apríli, 97 % platieb bude vyplatených do konca januára.

Španielsko má celý systém v elektronickej verzii.

V Litve využije možnosť zálohových platieb - asi 50 % platieb v októbri 2015.

Slovinsko - má 100 % elektronickej systém.

Taliansko - 8 rôznych systémov, 8 rôznych organizácií. Oneskorenie pravidiel spôsobilo ťažkosti pri poradenstve farmárom.

Chorvátsko - neskoro prijatá legislatíva, len pred dvomi týždňami prijatá legislatíva, problémy v roku 2015.

Viac členských krajín využije v tomto roku zálohové platby, aby poľnohospodári mali vyplatenú časť podpôr.

Ďalšie zasadnutie pracovnej skupiny sa uskutoční v septembri/októbri 2015.